

Psoriasisliiton ja Allergia-, Iho- ja Astmaliiton yhteinen kannanotto

Tahdomme ilmaista tyytymättömyytemme STEAn avustusehdotukseen, jonka perusteella avustusta ei ehdoteta Psoriasisliiton Auringosta voimaa -vertaistukikursseille eikä Allergia-, Iho- ja Astmaliiton atooppista ihottumaa sairastavien tavoitteellista ja ammatillisesti ohjattua ryhmämuotoista kurssitoimintaa suotuisassa ilmastossa -kursseille.

Kurssien järjestämistä varten haetulla avustuksella tuettaisiin psoriasisista ja atooppista ekseemaa sairastavien aikuisten hyvinvointia, elämänlaatua ja sitoutumista sairauden omahoitoon. Kurssien tavoitteita toteutetaan ryhmämuotoisella toiminnalla ja keskiössä on vertaistuki. Kurssien pääjaksot järjestettäisiin Kanariansaarilla, ja ne ovat kestoltaan 14 vuorokautta. Kyseinen toiminta on aiemmin ollut sopeutumisvalmennusta, mutta kurssija on muokattu, eikä kyse ole enää sopeutumisvalmennuksesta. Kurssien toimiviksi koettuja elementtejä on säilytetty uusissa kursseissa, sillä ne on todettu hyödyllisiksi Kuntoutussäätiön tekemässä selvityksessä (2019) sekä kurssien osallistujille teetetyissä kyselyissä.

Tahdomme ottaa kantaa avustusehdotuksen perusteluihin ja esittää niihin näkemyksemme.

Kursseille ei mennä hoitoon

STEAn 9.12. Psoriasisliitolle sekä Allergia-, Iho- ja Astmaliitolle toimittamien avustusehdotuksen perusteluissa todetaan seuraavaa: "STEAn avustama järjestölähtöinen toiminta voi olla muuta kohderyhmän saamaa julkista tukea ja sairaudenhoitoa tukevaa toimintaa, mutta se ei voi korvata sitä. Ilmastohoito on yksi Käypä hoito -suosituksessa mainittu mahdollinen hoitomuoto proriaasin ja nivelprosaasin hoidossa / muut hoitomuodot -kohdassa mainittu mahdollinen hoitomuoto atooppisen ekseeman hoidossa."

Kursseilla kerrotaan osallistujille turvallisesta auringossa oleskelusta ja meriveden hyödyistä, mutta ei anneta hoitoa. Suotuisassa ilmastossa ja auringossa oleskelu parantaa osallistujan ihon ja nivelten kuntoa, mutta kurssien tavoitteet keskittyvät vertaistukeen, kokemusten jakamiseen ja hyvinvoinnin vahvistumiseen. Kurssit eivät korvaa Käypä hoito -suosituksissa mainittua ilmastohoitoa, eivätkä kyseiset kurssit ole enää vuosikausiin olleet sitä. Lisäksi on hyvä huomioida, että ilmastohoitoa ei ole linjattu kuuluvaksi julkisen terveydenhuollon palveluvalikoimaan, eikä sitä ole käytännössä saatavilla lainkaan.

Ryhmätoiminnan toteuttaminen ulkomailla on tavoitteiden kannalta perusteltua

Avustusehdotusten perusteluissa todetaan seuraavaa: "Avustuksen myöntämiselle haettuun toimintaan ulkomailla tapahtuen ei ole kuitenkaan riittäviä perusteita ottaen huomioon mm. esiintuotu tarve suhteessa toiminnalle asetettuihin tavoitteisiin. Kohderyhmän hyvinvointia ja sosiaalista toimintakykyä on mahdollista tukea kotimaassa tapahtuvan tavoitteellisen ja vertaisuuteen perustuvan ryhmätoiminnan avulla eikä se STEAn näkemyksen mukaan vaadi toteutusta ulkomailla."

Kurssien toteuttaminen ulkomailla on yksi kurssin keskeisistä elementeistä ja tarpeellista. Sekä Psoriasisliitto että Allergia-, Iho- ja Astmaliitto toteuttavat vertaisuuteen perustuvaa

ryhmätoimintaa myös kotimaassa, mutta se ei voi, eikä sitä ole tarkoitettu, korvaamaan näiden kurssien sisältöjä ja vaikutuksia.

Kuten todettu, kurssilaisia opastetaan turvalliseen auringonottoon, ja monella auringonvalon, meriveden ja lämpimän ilmaston vaikutus ihoon ja niveliin on positiivinen. Kun fyysisiä oireita saadaan helpotettua, pystytään paremmin puuttumaan myös muihin psoriasiksen ja atopian aiheuttamiin, hyvinvointia ja elämänlaatua heikentäviin vaikutuksiin, mitä ei voida tehdä kotimaan kursseilla kaikkien kohdalla. Tämä edesauttaa kurssien tavoitteiden saavuttamista. Kurssit ovatkin erityisen tärkeitä niille atooppista ekseemaa ja psoriasista sairastaville, jotka eivät saa hoidoista riittävää apua oireisiinsa.

Kuntoutussäätiön selvityksestä sekä liittojen teettämistä elämänlaatu- ja seurantakyselyistä saatujen tietojen perusteella kurssien vaikutukset ovat olleet hyviä ja pitkäkestoisia. Auringon, ilmaston ja meriveden vaikutukset ihoon ja niveliin voivat kestää kuukausia, jopa yli vuoden. Positiiviset muutokset hyvinvoinnissa, terveellisissä elämäntavoissa ja oman sairauden hoitoon sitoutumisessa ovat varsin pysyviä. Kursseilla saatu kokemus vahvistaa vertaistuen pariin hakeutumista ja sen tarjoamista muille myös jatkossa. Kurssin osallistujat ovat kertoneet parantuneesta työkyvystä ja jaksamisesta arjessa. Lisäksi kurssi vahvistaa positiivista kehonkuvaa ja vähentää sairauden näkyviin oireisiin liittyvää häpeää: ryhmän tarjoama tuki auttaa siedättymään ihmisten pitkiin katseisiin ja jopa huomautteluihin, joita näkyvät iho-oireet voivat aiheuttaa.

Kurssien hyvät vaikutukset ovat hyödyllisiä sekä yksilölle että laajemmin yhteiskunnalle. Kurssille osallistuneet tarvitsevat todennäköisesti vähemmän lääkettä, kuntoutusta ja terveydenhuollon käyntejä. Osallistujien parantunut työ- ja toimintakyky vähentää tarvetta olla poissa työstä ja opinnoista sairauden takia ja auttaa selviytymään arkisista toimista vähemmällä avustuksella.

Pyydämme, että avustusehdotusta tarkastellaan uudelleen. Kyseisten kurssien sisältöä on kehitetty huolellisesti vuosikymmeniä ja niiden vaikutukset ovat selvästi todettavissa. Lisäksi kurssit toteuttavat vahvasti STEAn avustustoiminnan strategisia tavoitteita, "yhdenvertaisuutta, kohtaamisia, voimavaroja". Tämän vuoksi katsomme, että avustuksen myöntäminen kursseille olisi varsin perusteltua.

Toivomme, että asiaan palataan pian.

Ystävällisin terveisin

Sonja Bäckman
Toiminnanjohtaja
Psoriasisliitto
p. 040 827 2106
sonja.backman@psori.fi

Paula Hellemaa
Toiminnanjohtaja
Allergia-, iho- ja astmaliitto
p. 0415130224
paula.hellemaa@allergia.fi

PSORIASISLIITTO
PSORIASISFÖRBUNDET

